

УДК 65.01+005.334

Оліярник Володимир

к.е.н., доцент

Дідух Уляна

студентка

Львівська комерційна академія

м. Львів

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Анотація

У публікації обґрунтована необхідність розробки рекомендацій щодо вдосконалення методичного забезпечення системи антикризового менеджменту. З використанням найпоширеніших моделей оцінена ймовірність настання банкрутства для Стрийської райспоживспілки та запропоновані антикризові заходи задля його уникнення.

Ключові слова: антикризове управління, підприємство, банкрутство, аналіз, фінансова криза.

Сьогодні для України проблема збитковості та банкрутства є надзвичайно актуальною, оскільки більшість підприємств в умовах кризового стану економіки працює збитково. Структурні зрушення в економіці, нестабільність зовнішнього середовища, розрив налагоджених виробничих зв'язків, зміна форм власності і реструктуризація підприємств вимагають перегляду вироблених стереотипів управлінського мислення і переходу до нових форм та методів системи управління. Управління підприємством в кризовому стані стає одним із ключових факторів, який забезпечує його довгострокову роботу.

Сучасний стан вимагає наукового обґрунтування концептуальних засад і особливостей процесу антикризового управління та розробки рекомендацій щодо вдосконалення методичного забезпечення системи антикризового менеджменту, особливо для підприємств споживчої кооперації України.

Вагомий внесок у розвиток теорії і практики антикризового управління підприємством зробили такі вчені, як: І. А. Бланк, В. П. Мартиненко, О. О. Терещенко, С. Я. Салига, В. О. Василенко [1], А. Альтман, А. М. Ткаченко, Л. І. Ліголенко [3], А. М. Штангрет, І. О. Щербань та ін.

На думку В. О. Василенко, антикризове управління – це управління, яке спрямоване на передбачення небезпеки кризи, аналіз її симптомів і усунення загроз появи кризових ситуацій, а в разі їх появи – аналіз і прийняття швидких заходів ліквідаційного характеру з найменшими втратами та негативними наслідками [1, с. 122].

Л. І. Лігоненко вважає, що антикризове управління – це постійно діючий процес виявлення ознак кризових явищ та реалізація генерального плану недопущення поширення кризових явищ та стагнації розвитку підприємства, який здійснюється протягом усього періоду його функціонування [3, с. 83].

Таким чином, антикризове управління – це система заходів, спрямованих на попередження, виявлення та своєчасне усунення ознак кризи з метою

недопущення банкрутства і відновлення життєдіяльності підприємства.

Головна мета антикризового управління підприємством полягає в тому, щоб гарантувати його стабільне та максимально ефективне функціонування і високий потенціал розвитку в майбутньому.

Управління підприємством в умовах фінансової кризи є сукупністю методів, направлених на зменшення статей витрат, оптимізацію надходження грошових коштів, необхідних для погашення боргів та на підтримку обсягів продажів і отримання відповідного прибутку. В сучасних умовах значущим є використання нових прийомів управління, які можуть кардинально змінити існуючу систему після реорганізації. До таких прийомів відносять використання ноу-хау, позиціонування торгової марки, оптимізацію кадрової роботи, боротьбу за якість, цінову політику та ін. [2].

До стандартних методів подолання фінансової кризи підприємства належать [2]: скорочення витрат; збільшення надходження грошових коштів; проведення реструктуризації кредиторської заборгованості; визначення стратегії розвитку; проведення реорганізації або реструктуризації підприємства.

Здійснивши аналіз ймовірності настання банкрутства для Стрийської райспоживспілки впродовж 2012-2013 років, було виявлено неоднозначну ситуацію. Так, моделі Альтмана, К. Спрійгейнта, Дж. Таффлера і Т. Тішоу показали стабільну ситуацію, тоді як згідно моделей Р. Ліса, О. Терещенка, У. Бівера загроза банкрутства у 2012-2013 роках була досить високою. За моделлю О. Терещенка у 2012 році Стрийській РСС загрожувало банкрутство. В 2013 році ситуація дещо покращилася, оскільки показник Z зріс на 0,608 в.п. З огляду на те, що значення Z знаходиться в межах від 1 до 2, то це означає, що фінансова стійкість підприємства порушена, однак за умови антикризового управління банкрутство йому не загрожує. За коефіцієнтом Бівера підприємство наближалось до банкрутства у періоді від 1 року до 5 років, оскільки його показник знаходився в діапазоні від -0,15 до 0,17.

Задля уникнення банкрутства Стрийською РСС доцільною, на наш погляд, буде реалізація таких антикризових заходів, як:

- проведення факторного аналізу фінансового стану підприємства;
- прогнозування фінансового стану і визначення шляхів його оздоровлення;
- розробка проекту (програми) із зазначенням цілей та стратегії оздоровлення;
- підвищення ефективності управління шляхом стимулювання персоналу у зацікавленості впровадження антикризових заходів;
- збільшення чисельності пайовиків;
- забезпечення ефективного і кваліфікованого менеджменту, покликаного задалегідь визначити потенційні загрози та допомогти стабілізувати діяльність в кризових умовах і запобігти банкрутству господарюючого суб'єкта.

Отже, використання цілісної системи елементів запобігання банкрутству є необхідною умовою стабільного функціонування підприємства та сприяє отриманню оперативної і адекватної інформації системою менеджменту про рівень та ймовірність ризиків банкрутства підприємства.

Список використаних джерел

1. Василенко, В. О. Антикризове управління підприємством [Текст] : навч. посібник / В. О. Василенко. – [2-е вид., виправл. і доп.]. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 504 с.
2. Дуднева, Ю. Е. Методи антикризового управління фінансами підприємства в сучасних економічних умовах [Електронний ресурс] / Ю. Е. Дуднева. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/13_EISN_2009/Economics/45472.doc.htm (дата звернення 16.11.2014). — Назва з екрана.
3. Лігоненко, Л. О. Антикризове управління підприємством [Текст] / Л. О. Лігоненко. – К. : КНТЕУ, 2005. – 824 с.

УДК 336.225

Петренко Леся

студентка

Даценко Ганна

к.е.н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

м. Вінниця

ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЯК СКЛАДОВА ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Анотація

В статті розглядаються сутність податкового контролю як невід'ємної частини державного фінансового контролю, необхідність та особливість його проведення в сучасних умовах. Досліджується понятійний апарат системи податкового контролю, а також визначаються напрями реформування податкового контролю в Україні.

Ключові слова: *податковий контроль, державний фінансовий контроль, контролюючий суб'єкт, підконтрольний суб'єкт, контрольні дії, предмет контролю.*

Першочерговою потребою сьогодення є забезпечення збалансованого розвитку всіх підсистем суспільства, гармонізації інтересів різноманітних верств населення, створення міцного економічного підґрунтя для інтеграції України у світову економічну систему. Все це в значній мірі залежить від ефективної контрольної функції податків, яка проявляється через податковий контроль.

Державний податковий контроль є суттєвим елементом державного регулювання економіки й обов'язковою умовою ефективного функціонування фінансової системи та економіки країни в цілому. Його основна мета – сприяння реалізації податкової політики держави в процесі формування і використання бюджетів різних рівнів і цільових державних фондів.

Система контролю, зокрема фінансового, висвітлювалася в наукових працях вітчизняними і зарубіжними вченими, зокрема: І.А. Белобжецького, М.Т. Білухи,